

Wieś Tum dziś

Autor: Alina Kępińska

{smoothgallery album=344}Nazwa wsi oraz jej postać dopełniacza i miejscownika: Tum, Tumu, (w) Tumie. Przymiotnik od nazwy wsi: tumski. Nazwa mieszkańców: to się mówi z Tumu. Gmina: Góra Świętej Małgorzaty. Powiat: łęczycki. Położenie: Wieś leży na prawym brzegu Bzury, około 2,5 km na wschód od centrum Łęczycy, przy prowadzącym do Góry Świętej Małgorzaty odgałęzieniu drogi nr 703, łączącej Łęczycę z Łowiczem. Województwo: łódzkie. W latach 1975-1998 miejscowość należała administracyjnie do województwa płockiego. Parafia (rzymskokatolicka): Tum. Ludność: 472 mieszkańców (do r. 2003). {smoothgallery album=345} Tum jest najludniejszą wsią w gminie Góra Św. Małgorzaty; do roku 1954 był także wsią gminną, dziś jest tu sołectwo. Miejscowość znana jest z unikatowej w całej Polsce romańskiej kolegiaty z połowy XII wieku. Monumentalna, mająca początkowo – jak wszystkie kościoły romańskie – oprócz sakralnego charakteru obronny, surowa, zbudowana z granitowej kostki bryła kościoła góruje nad całą okolicą. {smoothgallery album=346} Dawność osadnictwa na tym terenie, rangę i znaczenie miejscowości w najdawniejszej historii Polski poświadczą nie tylko katedra, ale także tzw. Szwedzka Góra, czyli grodzisko z VI w., znajdujące się nieopodal kolegiaty, w odległości ok. 300 m od niej. Jeszcze bliżej archikolegiaty p.w. Najświętszej Marii Panny i św. Aleksego w Tumie znajduje się mały drewniany osiemnastowieczny kościółek barokowy pod wezwaniem św. Mikołaja. W 1999 r. na pamiątkę sprowadzenia do Tumu relikwii św. Wojciecha posadzono obok niego dąb, same zaś relikwie umieszczono w ołtarzu kolegiaty. Mieszkańcy Tumu zdają sobie sprawę ze znaczenia osady, znają wiele legend i opowieści o historii miejscowości, powstaniu katedry i łęczyckim diable Borucie. Chętnie pokazują rzekome „pazury Boruty” odcisnięte na wieży kościoła, gdy diabeł chciał go przewrócić. Mają pozytywny stosunek do folkloru ludowego, ale uważają, że posługują się polszczyzną standardową. Literatura:

Łęczycza. Dzieje miasta w średniowieczu i w XX wieku. Suplement do monografii miasta, red. Janusz Szymczak, Łęczycza – Łódź 2003, s. 191. Zbigniew Ciekliński, Zabytki Ziemi Łęczyckiej, [w:] Ziemia Łęczycka. Szkice o teraźniejszości i przeszłości, Łódź 1964, s. 158-161. <http://powiatleczycki.republika.pl>